

Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка
Навчально-науковий інститут історії, права та міжнародних відносин
Кафедра права та методики викладання правознавства

ЗАТВЕРДЖУЮ

Інститут директор інституту історії, права та міжнародних відносин
Ю.В. Подрез

«01» вересня 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ОСНОВИ ІТ ПРАВА ТА ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Галузь знань 08 Право
Спеціальність 081 Право
Освітньо-професійна програма Право

Перший рівень вищої освіти

Мова навчання українська

Погоджено науково-методичною комісією
НН інституту історії, права та міжнародних
відносин

«31» серпня 2021 р.

Голова: Моцак С.І., кандидат педагогічних
наук, доцент

Суми – 2021

Укладач:

Чернадчук Олександр Вікторович – кандидат юридичних наук, старший викладач кафедри права та методики викладання правознавства

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри права та методики викладання правознавства

Протокол № 1 від «31» серпня 2021 р.

Завідувач кафедри

кандидат педагогічних наук, доцент

О.М. Іваній

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 3	Бакалавр	Обов'язкова	
		Рік підготовки:	
3-й			
Семестр			
6-й			
Лекції			
18 год.			
Практичні, семінарські			
22 год.			
Лабораторні			
—		—	
Самостійна робота			
48 год.			
Консультації			
2 год.			
Загальна кількість годин – 90		Вид контролю: залік	

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Загальною метою викладання та вивчення навчальної дисципліни «Основи ІТ права та права інтелектуальної власності» є засвоєння студентами понятійно-термінологічного апарату та основних положень дисципліни, що пропонується до вивчення, а також умінь розвивати конкретну тему, аналізувати і узагальнювати ключові аспекти, вирішувати конкретні ситуації у відповідності до положень чинного законодавства.

Зазначене предметно стосується сфери правового регулювання суспільних відносин, що виникають між суб'єктами суспільних відносин щодо реалізації, охорони прав і законних інтересів особи у сфері інтелектуальної власності а також відносин в сфері інформаційних технологій.

У рамках предметних характеристик цієї програми та відповідно – навчальної дисципліни, вивчення якої пропонується згідно її змісту, – особлива увага приділяється питанню окреслення та пошуку й опануванню ефективних шляхів, способів, засобів опанування теоретичних і практичних способів вирішення проблемних питань інтелектуальної власності та використання інформаційних технологій в юридичній діяльності.

Зміст програми зорієнтований на досягнення й забезпечення прогнозованих параметрів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та відповідає відповідному рівню Національної рамки кваліфікацій і у цьому зв'язку – передбачає здобуття особою поглиблених теоретичних та/або практичних знань, умінь, навичок за обраною спеціальністю (чи спеціалізацією), загальних засад методології професійної діяльності, інших компетентностей, достатніх для ефективного виконання завдань відповідного рівня професійної діяльності.

В цілому зміст даної робочої програми навчальної дисципліни спрямований на досягнення мети освітньої програми, зокрема: набуття компетентностей, необхідних для розуміння природи і функцій права, змісту

його основних правових інститутів, застосування права, а також меж правового регулювання різних суспільних відносин; формування знань про: основи поведінки індивідів і соціальних груп; творення права, його тлумачення та застосування; правові цінності принципи, а також природу і зміст правових інститутів базових галузей права; етичні стандарти правничої професії, та професійно-орієнтованих дисциплін для вирішення типових задач діяльності юриста в галузі права на відповідній посаді, сфера застосування яких передбачена відповідно до НКУ ДК 003:2010 «Класифікатор професій».

Навчальна дисципліна спрямована на формування таких визначених освітньо-професійною програмою **загальних компетентностей**:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 8. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 9. Здатність працювати в команді.

Навчальна дисципліна спрямована на формування таких визначених освітньо-професійною програмою **спеціальних (фахових) компетентностей спеціальності**:

СК 7. Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.

СК 8. Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

СК 11. Здатність визначати належні для юридичного аналізу факти.

СК 12. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.

СК 13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.

СК 14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.

СК 15. Здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування.

СК 16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

СК 22. Здатність застосовувати знання засад і змісту інституту права інтелектуальної власності

Навчальна дисципліна спрямована на формування визначеної освітньо-професійною програмою **інтегральної компетентності**, а саме: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної правничої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування правових доктрин, принципів і правових інститутів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

2. Передумови для вивчення дисципліни

Навчальна дисципліна «Основи ІТ права та права інтелектуальної власності» пов'язана з такими навчальними дисциплінами як «Цивільне право», «Господарське право», «ІКТ».

3. Результати навчання за дисципліною

<p style="text-align: center;">Соціально-гуманітарна ерудованість</p>	<p>ПРН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.</p> <p>ПРН 4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.</p> <p>ПРН 5. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.</p> <p>ПРН 6. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему.</p>
<p style="text-align: center;">Дослідницькі навички</p>	<p>ПРН 7. Складати та узгоджувати план власного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами</p> <p>ПРН 8. Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.</p> <p>ПРН 9. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.</p>
<p style="text-align: center;">Комунікація</p>	<p>ПРН 10. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, правильно вживаючи правничу термінологію.</p> <p>ПРН 12. Доносити до респондента матеріал з певної проблематики доступно і зрозуміло.</p>
<p style="text-align: center;">Професійна самоорганізація та використання інформаційних технологій</p>	<p>ПРН 15. Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.</p> <p>ПРН 16. Демонструвати вміння користуватися комп'ютерними програмами, необхідними у професійній діяльності.</p> <p>ПРН 17. Вміти використовувати окремі інформаційні технології у професійній діяльності.</p>
<p style="text-align: center;">Праворозуміння</p>	<p>ПРН 21. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.</p>
<p style="text-align: center;">Правозастосування</p>	<p>ПРН 23. Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.</p> <p>ПРН 25. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.</p> <p>ПРН 27. Володіти базовими навиками захисту права інтелектуальної власності.</p>

4. Критерії оцінювання результатів навчання
Шкала оцінювання: національна та ECTS

Кількість балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
90 – 100	Оцінка «відмінно» ставиться коли студент має системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Уміє самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення.
82 – 89	Оцінка «добре» ставиться коли студент має гнучкі знання в межах навчальних програм, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях, уміє знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми.
74 – 81	Оцінка «добре» ставиться коли студент знає істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, вміє пояснити основні закономірності, а також самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Відповідь студента правильна, логічна, обгрунтована, хоча їм бракує власних суджень.
64 – 73	Оцінка «задовільно» ставиться коли студент відтворює основний навчальний матеріал, виконує завдання за зразком, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.
60 – 63	Оцінка «задовільно» ставиться коли у студента відповідь фрагментарна, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення.
35 – 59	Оцінка «не задовільно» ставиться коли студент не логічно та незрозуміло відтворює навчальний матеріал.
1 – 34	Оцінка «не задовільно» ставиться коли студент відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення.

Розподіл балів

Теми									Разом	Сума
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8	T 9		
Поточний контроль									50	100
5	5	5	5	6	6	6	6	6		
Контроль самостійної роботи									50	
5	6	6	6	6	5	6	5	5		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	задовільно
60 – 63	E	
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

*В Університеті передбачено можливість **перезарахування результатів неформальної та/або інформальної освіти** відповідно до Положення про порядок визнання результатів навчання у неформальній та/або інформальній освіті у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С.Макаренка (<https://sspu.edu.ua/universytet/edusci/normatyvno-pravova-baza>).*

4.1 Критерії оцінювання видів роботи для поточного контролю

Під час оцінювання результатів навчання застосовується накопичувальна бально-рейтингова система, що передбачає оцінювання якості виконання студентами всіх видів аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності, спрямованих на опанування навчального навантаження шляхом поточного та підсумкового контролю. Система оцінювання курсу реалізується згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів під час відвідування

лекцій, роботи на практичних заняттях, виконання тестових завдань, та виконання інших видів самостійної роботи.

Поточний контроль складається з таких компонентів:

- **50 балів:** робота на *практичних* заняттях – підготовка доповідей, усні відповіді, участь в обговоренні питань / дискусіях, виконання практичних індивідуальних завдань, виконання тестових завдань, розв'язання задач тощо.

- **50 балів:** контроль *самостійної роботи* – підготовка до семінарів та опрацювання теоретичного матеріалу, виконання домашніх завдань, написання й рефератів тощо.

Разом – **100 балів**

5. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання дисципліни можуть бути:

- **усний контроль** – здійснюється шляхом індивідуального і фронтального опитування: при індивідуальному викладач ставить перед здобувачем вищої освіти декілька запитань, при фронтальному – серію логічно пов'язаних між собою питань перед усією аудиторією;

- **наукова дискусія** – відповідь має бути якомога стислою, у рамках заданого питання, й одночасно підтверджуватися відповідною статтею закону, якою, на думку студента, може бути доведена його позиція; якщо хтось має інше бачення даного питання, він має право висловити свою точку зору;

- **письмовий контроль** – здійснюється за допомогою письмових робіт, які можуть бути короткочасними (15-20 хв.) і протягом усього заняття, відрізняється глибиною діагностики (поверховий зріз чи ґрунтовний аналіз);

- **тестовий контроль** – сприяє систематичному вивченню матеріалу протягом усього навчального року, а також організації постійної та безперервної перевірки глибини та якості засвоєння матеріалу;

- **підготовка доповідей, есе, презентацій** тощо.

Особлива увага при опануванні змісту навчальної дисципліни приділяється запобіганню порушенню академічної доброчесності та забезпечення довіри до результатів освітнього процесу та освітньої діяльності, розумінню здобувачами вищої освіти значення академічної доброчесності та наслідків недотримання її постулатів.

Питання для підсумкового контролю (заліку):

1. Право на свободу творчості
2. Поняття інтелектуальної власності, інтелектуального права
3. Теорії інтелектуального права
4. Місце інтелектуального права у системі права України. Інтелектуальне право України як галузь законодавства
5. Основні інститути інтелектуального права
6. Форми правового регулювання інтелектуальних відносин. Загальні засади та особливості правового регулювання відносин у сфері інтелектуальної власності
7. Міжнародно-правові акти у системі інтелектуального права України
8. Законодавство як базовий регулятор інтелектуальних відносин
9. Договір як регулятор інтелектуальних відносин
10. Роль та значення судової практики у регулюванні інтелектуальних відносин
11. Поняття, ознаки, види інтелектуальних правовідносин
12. Державна система правової охорони інтелектуальної власності
13. Поняття та правова природа авторського права
14. Суб'єкти авторського права. Загальна характеристика
15. Фізична особа як первинний суб'єкт, якому належить авторське право. Презумпція авторства.
16. Співавторство: поняття та види
17. правонаступники, перекладачі та автори інших похідних творів як суб'єкти авторського права
18. Об'єкти авторського права: ознаки, види
19. Твори, які не є об'єктами авторського права
20. Виникнення та здійснення авторського права

21. Особисті немайнові права автора твору
22. Майнові права автора твору. Форми використання твору
23. Підстави та порядок вільного використання творів
24. Право слідування в авторському праві
25. Строк чинності майнових прав інтелектуальної власності на твір.

Перехід творів у суспільне надбання

26. Авторське право на службовий твір
27. Авторське право на аудіовізуальний твір
28. Авторське право на комп'ютерні програми
29. Авторське право на компіляції даних (бази даних)
30. Авторське право на збірники та інші складені твори
31. Управління майновими правами суб'єктів авторського права і суміжних прав
32. Поняття та сутність суміжних прав
33. Об'єкти суміжних прав. Суб'єкти суміжних прав
34. Зміст та порядок здійснення суміжних прав на виконання
35. Зміст та порядок здійснення суміжних прав на фонограму
36. Зміст та порядок здійснення суміжних прав на відеограму
37. Зміст та порядок здійснення суміжних прав на програми організацій мовлення
38. Обмеження майнових прав виконавців, виробників фонограм, відеограм і організацій мовлення
39. Винахід як об'єкт інтелектуального права. Умови надання правової охорони винаходу
40. Корисна модель як об'єкт інтелектуального права. Умови надання правової охорони корисній моделі
41. Промисловий зразок як об'єкт інтелектуального права. Умови надання

правової охорони

42. Патент: поняття, правова природа та види. Право на одержання патенту

43. Порядок одержання патенту на винахід, корисну модель. Міжнародна заявка та пріоритет

44. Порядок одержання патенту на промисловий зразок

45. Експертизи заявки на винахід, корисну модель. Реєстрація і видача патенту

46. Особливості правової охорони секретного винаходу (корисної моделі)

47. Особливості правової охорони службового винаходу (корисної моделі)

48. Права власника патенту на винахід, корисну модель

49. Права власника патенту на промисловий зразок

50. Дії, які не визнаються порушенням прав власника патенту на винахід (корисну модель), промисловий зразок

51. Припинення дії патенту та визнання його недійсним

52. Примусові ліцензії на винахід (корисну модель), промисловий зразок

53. Засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг: загальна характеристика. Відмінність від об'єктів патентного права

54. Поняття, ознаки та види торговельних марок

55. Функції торговельних марок

56. Умови надання правової охорони торговельним маркам

57. Порядок оформлення прав на торговельну марку

58. Права та обов'язки власника свідоцтва на торговельну марку

59. Припинення дії свідоцтва на торговельну марку; визнання свідоцтва недійсним.

60. Поняття, структура та вимоги до комерційного найменування.

Співвідношення з найменуванням юридичної особи.

61. Суб'єкти права на комерційне (фірмове) найменування.

62. Виникнення права на комерційне (фірмове) найменування, зміст прав
63. Загальна характеристика зазначення походження товарів.
64. Умови та порядок надання правової охорони зазначенню походження Товару.
65. Право на реєстрацію зазначення походження товару; порядок подання заявки на реєстрацію.
66. Права, що впливають із реєстрації кваліфікованого зазначення походження товару та/або права на його використання.
67. Порядок припинення правової охорони кваліфікованого зазначення походження товару та/або права на використання цього зазначення.
68. Наукове відкриття як об'єкт правової охорони.
69. Охорона прав на компонування напівпровідникових виробів.
70. Комерційна таємниця та ноу-хау як об'єкти інтелектуального права.
71. Раціоналізаторська пропозиція як об'єкт інтелектуального права.
72. Охорона прав інтелектуальної власності на сорти рослин: загальні положення про охорону прав на сорти рослин.
73. Порядок набуття прав інтелектуальної власності на сорт рослин.
74. Види та зміст прав інтелектуальної власності на сорти рослин.
75. Охорона прав інтелектуальної власності на породи тварин.
76. Договори щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності у системі договірної права України.
77. Ліцензійний договір. Порядок укладення, форма, зміст, сторони.
78. Ліцензія на використання об'єктів інтелектуального права: поняття, види.
79. Договір про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності.
80. Договір про передання виключних майнових прав інтелектуальної

власності.

81. Договір про передання ноу-хау.

82. Договір комерційної концесії.

83. Договір застави майнових прав інтелектуальної власності.

84. Договір про передання майнових прав інтелектуальної власності як внеску у статутний капітал господарського товариства.

85. Авторські договори: поняття, види, характеристика.

86. Загальна характеристика способів захисту прав інтелектуальної власності.

87. Захист авторських та суміжних прав.

88. Захист прав інтелектуальної власності на винаходи, корисні моделі, промислові зразки, топографії (компонування) інтегральних мікросхем.

89. Захист прав інтелектуальної власності на знаки для товарів і послуг.

90. Захист прав інтелектуальної власності на комерційне найменування.

91. Захист прав інтелектуальної власності на зазначення походження товарів.

92. Захист прав інтелектуальної власності на комерційну таємницю.

93. Процесуальні особливості розгляду справ щодо захисту прав інтелектуальної власності.

94. Позасудовий порядок захисту прав інтелектуальної власності.

95. Поняття та загальна характеристика ІТ права.

96. Електронні документи та електронний документообіг.

97. Електронний цифровий підпис.

98. Правове регулювання електронної комерції.

99. Комп'ютерна програма як об'єкт правової охорони.

100. Захист авторських та суміжних прав в Інтернет.

101. Договори в цифровому середовищі.

6. Програма навчальної дисципліни

Програма навчальної дисципліни «Основи ІТ права та права інтелектуальної власності» складається з 9 тем.

Тема 1. Поняття права інтелектуальної власності.

Тема 2. Авторське право та суміжні права.

Тема 3. Право промислової власності.

Тема 4. Засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг як об'єкт права інтелектуальної власності.

Тема 5. Нетрадиційні об'єкти права інтелектуальної власності.

Тема 6. Поняття та загальна характеристика ІТ права.

Тема 7. Електронні документи та електронний документообіг.

Тема 8. Електронна комерція.

Тема 9. Охорона прав інтелектуальної власності в цифровому середовищі.

7. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

7.1. Тематичні розділи

Тема 1. ПОНЯТТЯ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Поняття та зміст права інтелектуальної власності. Співвідношення з правом власності. Відносини в сфері інтелектуальної власності. Джерела права інтелектуальної власності. Система державної охорони права інтелектуальної власності

Тема 2. АВТОРСЬКЕ ПРАВО ТА СУМІЖНІ ПРАВА

Поняття авторського права. Джерела авторського права. Об'єкти та суб'єкти авторського права. Зміст авторського права. Строк дії авторського права. Суміжні права

Тема 3. ПРАВО ПРОМИСЛОВОЇ ВЛАСНОСТІ

Поняття права промислової власності. Джерела права промислової власності. Об'єкти та суб'єкти права промислової власності. Оформлення прав на об'єкти права промислової власності. Права та обов'язки, що випливають з патенту. Обмеження прав патентовласника. Припинення дії патенту і визнання його недійсним.

Тема 4. ЗАСОБИ ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЇ УЧАСНИКІВ ЦИВІЛЬНОГО ОБОРОТУ, ТОВАРІВ І ПОСЛУГ ЯК ОБ'ЄКТ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Поняття та система засобів індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг. Правова охорона комерційного (фірмового) найменування. Правова охорона торговельної марки. Правова охорона прав інтелектуальної власності на географічне зазначення.

Тема 5. НЕТРАДИЦІЙНІ ОБ'ЄКТИ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Поняття та система нетрадиційних об'єктів права інтелектуальної власності. Правова охорона наукового відкриття. Правова охорона компонування напівпровідникового виробу. Правова охорона раціоналізаторських пропозицій. Правова охорона селекційних досягнень (сорту рослин, породи тварин). Правова охорона комерційної таємниці.

Тема 6. ПОНЯТТЯ ТА ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ІТ ПРАВА.

Поняття та характеристика ІТ права. Загальні засади ІТ права. Джерела ІТ права.

Тема 7. ЕЛЕКТРОННІ ДОКУМЕНТИ ТА ЕЛЕКТРОННИЙ ДОКУМЕНТООБІГ.
 Поняття ознаки та характеристика електронного документа. Електронний документообіг. Електронний цифровий підпис. Електронні угоди (договори).

Тема 8. ЕЛЕКТРОННА КОМЕРЦІЯ.

Поняття електронної комерції. Правове регулювання електронної комерції. Електронні правочини.

Тема. 9. ОХОРОНА ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В ЦИФРОВОМУ СЕРЕДОВИЩІ.

Особливості розповсюдження та використання об'єктів авторського та суміжних прав у цифровому середовищі. Використання майнових авторських та суміжних права на підставі вільних публічних ліцензій (Creative Commons). Комп'ютерна програма як об'єкт правової охорони. Компіляція даних (бази даних), як об'єкт правової охорони. Охорона прав на комерційні позначення в Інтернет. Доменні імена.

7.2. Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	Усього	у тому числі				
		Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.	Самост. робота
Тема 1. Поняття інтелектуальної власності.	6	2	2			2
Тема 2. Авторське право та суміжні права.	9	2	2			5
Тема 3. Право промислової власності	9	2	2			5
Тема 4. Засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг як об'єкт інтелектуальної власності	9	2	2			5
Тема 5.	9	2	2			5

Нетрадиційні об'єкти права інтелектуальної власності.						
Тема 6. Поняття та загальна характеристика ІТ права	9	2	2			2
Тема 7. Електронні документи та електронний документообіг.	9	2	2			5
Тема 8. Електронна комерція.	11	2	2			9
Тема 9. Охорона прав інтелектуальної власності в цифровому середовищі.	17	2	6			9
Усього годин	90	18	22		2	48

7.3. Теми практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна форма
1	Поняття інтелектуальної власності.	2
2	Авторське право та суміжні права.	2
3	Право промислової власності	2
4	Засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг як об'єкт інтелектуальної власності	2
5	Нетрадиційні об'єкти права інтелектуальної власності.	2
6	Поняття та загальна характеристика ІТ права	2
7	Електронні документи та електронний документообіг.	2
8	Електронна комерція.	2
9	Охорона прав інтелектуальної власності в цифровому середовищі.	6
Разом		22

7.3. Можливі види самостійної роботи студентів:

- робота зі словниками і довідниками; аналіз основної та додаткової літератури, нормативно-правових актів та судової практики;
- самостійне вивчення матеріалу за першоджерелами;
- робота з бібліотечними каталогами, самостійний підбір необхідної літератури;
- самостійний пошук необхідної інформації в мережі Інтернет;
- конспектування першоджерел;
- реферування першоджерел;
- складання анотацій;
- складання рецензій;
- складання огляду публікацій за темою;
- складання і розробка словника (глосарію);
- складання або заповнення таблиць;
- перегляд відеоматеріалу за тематикою дисципліни;
- підготовка до різних форм проміжної і підсумкової атестації;
- підготовка усного повідомлення для виступу на занятті;
- написання реферату;
- підготовка доповіді та написання тез доповіді;
- підготовка до участі у діловій грі;
- підготовка до групового обговорення кейс-завдання;
- виконання завдань для самоконтролю;
- підготовка презентацій.

7.4. Теми індивідуальних проєктів

1. Правове регулювання хмарних технологій.
2. Особливості застосування положень GDPR в українському сегменті мережі Інтернет.

3. Електронні гроші та криптовалюта.
4. Правове регулювання відносин створення комп'ютерної програми на замовлення.
5. Доменні спори: аналіз актуальної судової практики в Україні.

Засоби адаптації викладання дисципліни до потреб здобувачів з обмеженими можливостями здоров'я

При необхідності в освітньому процесі застосовуються методи і технології, що полегшують сприйняття інформації особами з обмеженими можливостями здоров'я:

- створення текстової версії будь-якого нетекстового контенту для його можливого перетворення в альтернативні форми, зручні для різних користувачів;
- створення контенту, який можна представити у різних видах без втрати даних або структури, передбачити можливість масштабування тексту та зображень без втрати якості, передбачити доступність управління контентом з клавіатури;
- створення можливостей для учнів сприймати одну і ту ж інформацію з різних джерел (наприклад, так, щоб особи з порушеннями слуху отримували інформацію візуально, з порушеннями зору – аудіально);
- застосування програмних засобів, що забезпечують можливість освоєння навичок і умінь, що формуються дисципліною, за рахунок альтернативних способів, в тому числі віртуальних лабораторій і імітаційних технологій;
- застосування дистанційних освітніх технологій для передачі інформації, організації різних форм інтерактивної контактної роботи учня з викладачем, у тому числі вебінарів, які можуть бути використані для проведення віртуальних лекцій з можливістю взаємодії всіх учасників дистанційного навчання,

проведення семінарів, виступи з доповідями і захисту виконаних робіт, проведення тренінгів, організації колективної роботи;

- застосування дистанційних освітніх технологій для організації форм поточного та проміжного контролю;

- збільшення тривалості здачі особою з обмеженими можливостями здоров'я форм проміжної атестації по відношенню до встановленої тривалості їх здачі:

- тривалості здачі іспиту, що проводиться в письмовій формі, – не більше, ніж на 90 хвилин;

- тривалості підготовки здобувача до відповіді на іспиті, що проводиться в усній формі – не більш, ніж на 20 хвилин.

Даний перелік може бути конкретизований у залежності від контингенту здобувачів.

Методичне забезпечення дисципліни

Основу комплексу методичного забезпечення навчальної дисципліни «Основи ІТ права та права інтелектуальної власності» складають:

- робоча програма навчальної дисципліни;
- силабус;
- конспект лекцій «Основи ІТ права та права інтелектуальної власності»;
- плани семінарських занять та методичні рекомендації до них;
- завдання для самостійної роботи з рекомендаціями;
- індивідуальні завдання;
- тестові завдання;
- питання для підготовки до іспиту;
- рекомендовані джерела;
- електронні ресурси.

Матеріально-технічне забезпечення дисципліни

- ноутбук;

- мультимедійний проектор;
- екран для інтерактивних форм занять;
- фліпчарт;
- доступ до мережі Інтернет;
- доступ до репозитарію та електронного каталогу наукової бібліотеки університету;
- доступ до інформаційно-правової системи ЛІГА ЗАКОН.

8. Рекомендовані джерела інформації

Література:

1. Актуальні проблеми права інтелектуальної власності: Навчальний посібник / В. К. Матвійчук, С. А.Пилипенко, Т. П. Устименко та ін.; За ред. І. С. Тімуш, Ю. В. Нікітіна, В. П. Мироненко. Київ: Національна академія управління, 2014. с. 278
2. Базилевич В. Д. Інтелектуальна власність: Підручник /В. Д. Базилевич. Київ : Знання, 2006. 431 с.
3. Верба І.І. Основи інтелектуальної власності: навчальний посібник/І.І.Верба, В.О.Коваль; за ред. С.В. Чікін. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ: НТУУ «КПІ», 2013237с.
4. Жилінкова О. В. Договірне регулювання відносин щодо інтелектуальної власності в Україні та закордоном: монографія /О. В. Жилінкова. Київ: Юрінком Інтер, 2015. 280 с.
5. Лазебний В. С., Розорінов Г. М., Толюпа С. В. Основи інтелектуальної власності та її захисту / В. С. Лазебний, Г. М. Розорінов, С. В. Толюпа. Київ: Видавництво «Ліра-К», 2011. 160 с.
6. Право інтелектуальної власності: Акад. курс: Підруч. для студ. вищих навч.закладів / О. П. Орлюк, Г. О. Андрощук, О. Б. Бутнік-Сіверський та ін.; За ред.О. П. Орлюк, О. Д. Святоцького. Київ: Видавничий Дім «Ін Юре», 2007. с. 344.

7. Право інтелектуальної власності: Навч. посіб. / В. Р. Кравець, В. Г. Олюха, О. М. Стець та ін.; за заг. ред. Кравця В. Р., Олюхи В. Г. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 270 с.
8. Світличний О. П. Право інтелектуальної власності: підручник. Вид. 2, змін. І доп. / О. П. Світличний. Київ: НУБіП України, 2016. 355 с.
9. Семків В. О., Шандра Р. С. Інтелектуальна власність : підручник / В. О. Семків, Р. С. Шандра. Львів: Галицький друкар, 2015. с 233-234.
10. Ястремська О. О. Інтелектуальна власність : навчальний посібник / О. О. Ястремська. Харків : Вид. ХНЕУ, 2013. – 124 с.
11. ІТ ПРАВО / Яворська Л.С., Тарасенко Л.Л., Мартин В.М., Самагальська Ю.Я. та ін. / За заг. ред. Яворської О.С. Львів: Видавництво «Левада», 2017. 470 с.

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України.
2. Цивільний кодекс України.
3. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів від 9 вересня 1886 р. [Електронний ресурс]. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_051/page.
4. Договір Всесвітньої організації інтелектуальної власності про виконання і фонограми, прийнятий Дипломатичною конференцією 20 грудня 1996 року [Електронний ресурс]. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_769.
5. Договір Всесвітньої організації інтелектуальної власності про авторське право, прийнятий Дипломатичною конференцією 20 грудня 1996 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_770.
6. Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків від 14 квітня 1981 р. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_134.

7. Міжнародна конвенція про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення (вчинено в Римі 26 жовтня 1961 року) [Електронний ресурс]. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_763.

8. Паризька конвенція про охорону промислової власності від 20 березня 1883 р. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_123

9. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з Атомної Енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. Розділ VII. Договори у сфері інтелектуальної власності URL: <http://kmu.gov.ua>

10. Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності (ТРИПС) від 15 квітня 1994 р. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/981_018.

11. Женевський договір про міжнародну реєстрацію наукових відкриттів від 7 березня 1978 р. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/999_005.

12. Міжнародна конвенція з охорони нових сортів рослин від 2 грудня 1961 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_856.

13. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 23 грудня 1993 року. *ВВР України*. 1994. № 13. Ст. 64.

14. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі: Закон України від 15 грудня 1993 року. *ВВР України*. 1994. № 7. Ст. 32.

15. Про охорону прав на промислові зразки: Закон України від 15 грудня 1993 року. *ВВР України*. 1994. № 7. Ст. 34.

16. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг: Закон України від 15 грудня 1993 року. *ВВР України*. 1994. № 7. Ст. 36.

17. Про охорону прав на зазначення походження товарів: Закон України від 16 червня 1999 року. *ВВР України*. 1999. № 32. Ст. 267.

18. Про охорону прав на сорти рослин: Закон України від 24 квітня 1993 року. *ВВР України*. 1993. № 21. Ст. 218.

19. Про племінну справу у тваринництві: Закон України від 15 грудня 1993 року. *ВВР України*. 1994. № 2. Ст. 7.

20. Про захист від недобросовісної конкуренції: Закон України від 7 червня 1996 року. *ВВР України*. 1996. № 36. Ст. 164.

21. Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів та фонограм: Закон України від 23 березня 2000 року. *ВВР України*. 2000. № 24. Ст. 183.

Періодичні видання:

1. Вісник національної асоціації адвокатів України
<https://unba.org.ua/activity/category/42-visnyky.html>
2. Юридична практика <https://pravo.ua/>

Інформаційні ресурси:

3. <http://zakon.rada.gov.ua> – Законодавство України
4. <http://www.president.gov.ua> – представництво Президента України
5. <http://www.kmu.gov.ua> – Урядовий портал (Кабінет Міністрів України)
6. <https://mon.gov.ua/> – Міністерство освіти і науки України
7. <http://www.minjust.gov.ua> – Міністерство юстиції України
8. <http://www.nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського
9. <http://www.rada.kiev.ua> – Бібліотека Верховної Ради України
10. <http://www.scilib.univ.kiev.ua> – бібліотека Київського національного університету ім. Тараса Шевченка
11. <http://irbis-nbuv.gov.ua> – сайт Національної юридичної бібліотеки України
12. <http://ru.wikipedia.org/wiki> – Сайт вільної енциклопедії Вікіпедія
13. <https://eu-ua.org/yevrointehratsiia/osvita> – Освіта. Сайт «Євроінтеграційний портал»
14. <https://info.edbo.gov.ua/registry/> – Єдина державна електронна база з питань освіти
15. <https://www.ligazakon.ua/ua/> – Інформаційно-правова система Ліга Закон
16. <https://revestr.court.gov.ua/> – Єдиний державний реєстр судових рішень
17. <https://ukrpatent.org/uk/articles/bases2> – бази даних та інформаційно-довідкові системи Укрпатент.

